

חלק ב : עובדות ונתונים כלכליים

ממצאים עיקריים:

תקציב משרד החינוך שאושר בשנים 2014-2019 במונחי מחירים שוטפים:

שנה	תקציב חינוך	תקציב פיתוח רב שנתי (מאושר)
2014	43.6 מיליארד	1.7 מיליארד
2015	48.9 מיליארד	2.4 מיליארד
2016	50.9 מיליארד	2.2 מיליארד
2017	53.8 מיליארד	2.7 מיליארד
2018	56.2 מיליארד	2.3 מיליארד
2019	59.6 מיליארד	-----

מקור הנתונים: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

- תקציב משרד החינוך גדל מ-21 מיליארד בשנת 2000 ל-59.3 מיליארד שקלים בשנת 2019 (גידול למעלה מפי 2.8).
- תקציב משרד החינוך לפי מיון כלכלי לשנים 2014-2019:

שנה	שכר	שירותים, מוצרים והוצאות אחרות**
2019	90.1%	9.9%
2018	90.6%	9.4%
2017	90.3%	9.7%
2016	89.5%	10.5%
2015	88.6%	11.4%
2014	89.9%	10.1%

מקור הנתונים: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

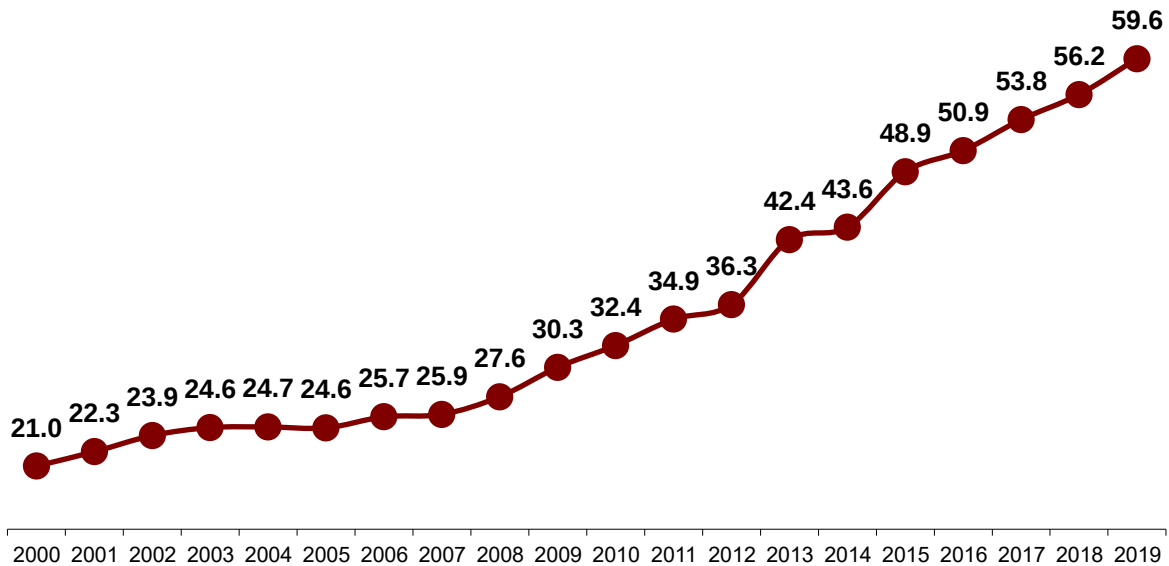
- השכר מהווה את החלק העיקרי בתקציב המשרד. כ – 90 אחוז מתקציב המשרד מיועד לשכר מורים, שכר עובדים המועסקים על-ידי השלטון המקומי, שכר עובדי המשרד ושכר עובדי התאגידים.

- שכר המורה גדל בממוצע בכ-2% בכל שנה. קצב גידול השכר בקבוצת המורים הצעירה, גבוה יותר מאשר הקבוצה הוותיקה.
- ההוצאה הלאומית לחינוך בשנת הלימודים 2017 עמדה על 8.1% מהתוצר המקומי הגולמי.¹

¹ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, השנתון הסטטיסטי לישראל 2017, לוח 8.1

תקציב משרד החינוך

תקציב משרד החינוך בשנים 2000-2019 (ללא תקציב הפיתוח) מחירים שוטפים
(מיליארדי ש"ח)

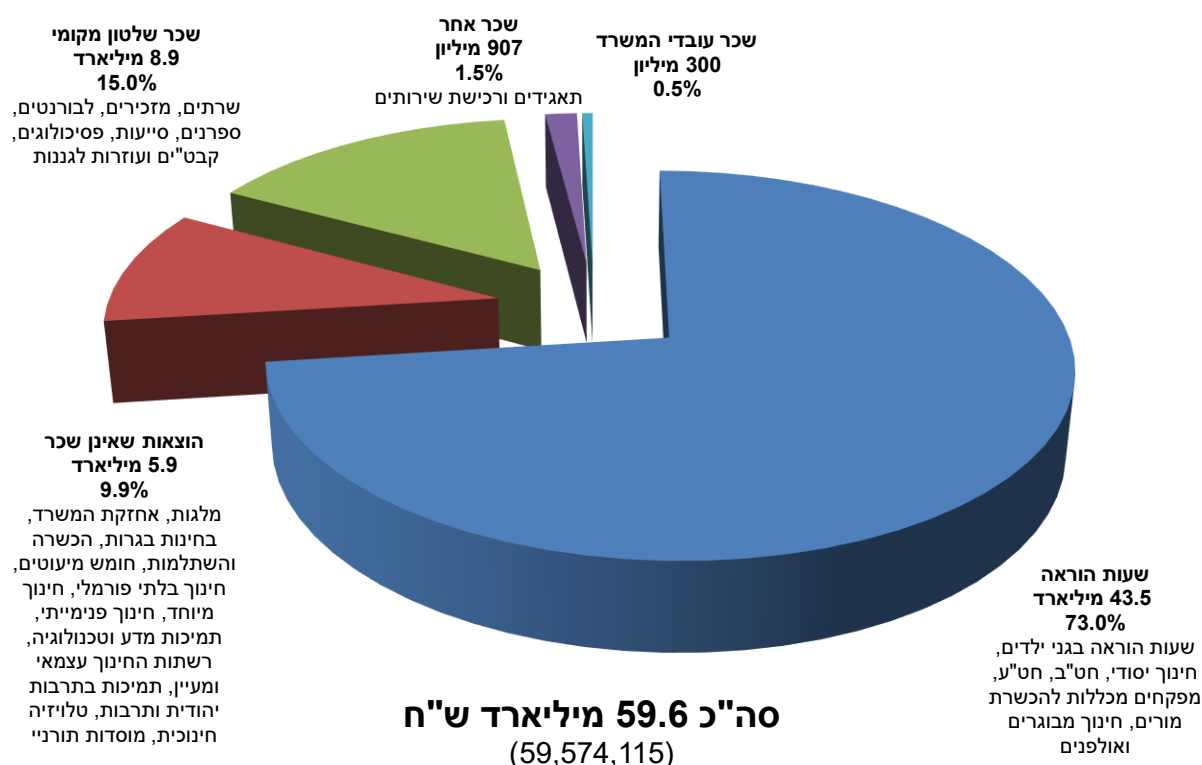

התקציב במחירים שוטפים

מקור הנתונים: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

בשנת 2018 גדל התקציב במחירים שוטפים בשיעור של כ- 4.4% לעומת תקציב 2017.
בשנת 2019 גדל התקציב במחירים שוטפים בשיעור של כ- 6.0% לעומת תקציב 2018.

התקציב הרגיל של משרד החינוך 2019 לפי מיון כלכלי

מקור הנתונים: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

התקציב הרגיל של משרד החינוך בשנים 2000-2018, לפי מיון כלכלי (אחוז מכלל התקציב)

שנה	תקציב (מיליארד ₪)	שכר מורים	שכר אחר	שירותים, מוצרים והוצאות אחרות**
2019	59.6	73.0%	17%	10%
2018	56.2	73.4%	17%	9%
2017	53.8	73.0%	17%	10%
2016	50.9	72.4%	17%	11%
2015	48.9	72.3%	16%	11%
2014	43.6	73.6%	16%	10%
2013	42.4	72.6%	16%	11%
2012	36.3	72.9%	16%	11%
2011	34.9	72.5%	16%	11%
2010	32.4	73.0%	16%	11%
2005*	24.6	69.1%	19%	12%
2000	21.0	73.1%	16%	11%

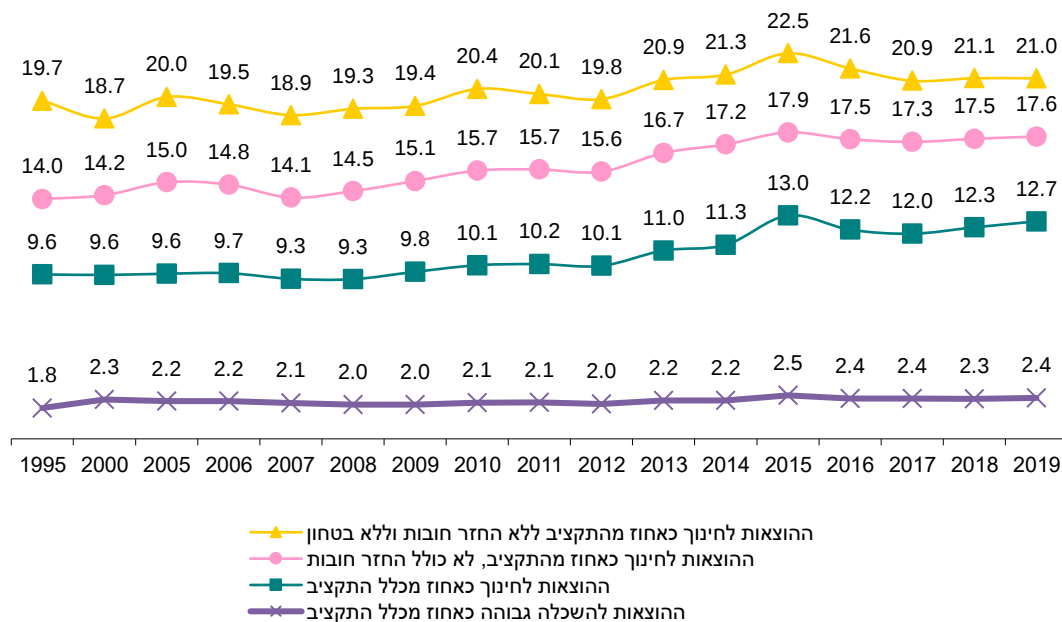
מקור הנתונים: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

* בשנת 2005 כלל התקציב את סעיפי התרבות והספורט.

** כולל הסעות תלמידים והשתתפות בעלויות תחזוקה ושירותים של מוסדות חינוך.

התפלגות תקציב משרד החינוך ב-2019 (כולל מוסדות תורניים) מלמדת כי כ-90% מהתקציב מיועדים לשכר וכ-10% להוצאות שאינן שכר. השכר מחולק לשכר מורים -73% ולשכר אחר-17%, הכולל את שכר עובדי השלטון המקומי ושכר עובדי הציבור האחרים. בשני העשורים האחרונים קיימת יציבות בהתפלגות התקציב בין ההוצאות לשכר להוצאות אחרות. משנת 2010 הנתונים כוללים את רפורמת 'אופק חדש', תוספת שעות הוראה בחינוך הקדם יסודי, בחינוך היסודי וחטיבת הביניים במסגרת התוכנית האסטרטגית לשיפור ההישגים, האקלים הבית ספרי ואיכות ההוראה. משנת 2011 הנתונים כוללים את רפורמת 'עוז לתמורה' בחטיבה העליונה.

הוצאות הממשלה לחינוך והשכלה גבוהה מכלל הוצאות הממשלה (אחוזים)

מקור הנתונים: עיבוד מתוך החוברת "הצעת תקציב המדינה" לשנים המתאימות, משרד האוצר.

בשנים 1995 ועד 2008 עמד אחוז הוצאות הממשלה לחינוך על כ-9.5% מכלל הוצאותיה. בשנת 2010 חלה עלייה בשיעור הוצאות הממשלה לחינוך, שנאמד ביותר מ-10% מסך כל הוצאות הממשלה. מגמה דומה מתקבלת כאשר החזר החובות והוצאות לביטחון אינם נכללים בחישוב תקציב החינוך מתוך תקציב המדינה.

הוצאות הביטחון בישראל גבוהות יחסית, והגרף העליון מציג את ההוצאות לחינוך מסך כל התקציב ללא הוצאות ביטחון וללא חובות. שיעור ההוצאה לחינוך, ללא שני הסעיפים האלו, כמעט מוכפל ביחס שיעור ההוצאה לחינוך מכלל התקציב.

בשנים 1995 עד 2000 חלה עלייה באחוז הוצאות הממשלה להשכלה הגבוהה מכלל התקציב, ומאז, קרוב לשני עשורים, ניכרת יציבות בשיעור ההוצאה להשכלה גבוהה מסך כל הוצאות הממשלה והוא עומד על 2.3% בשנת 2018 ועל-2.4% בשנת 2019.

2. שכר מורים

השכר השנתי בפועל למורה בישראל לפי קבוצות גיל ומין (שנת 2016, בשקלים)

גיל	חינוך קדם יסודי	חינוך יסודי	חטיבת ביניים	חטיבה עליונה
25-64	156,585	164,323	177,428	166,928
25-34	120,172	122,460	123,822	-
35-44	141,866	148,929	160,167	-
45-54	175,860	184,878	198,052	-
55-64	195,416	207,656	218,557	-
גברים	134,205*	162,669	173,652	-
נשים	156,719	164,593	178,429	-

מקור הנתונים: מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

*בשנה זו עבדו בחינוך הקדם יסודי 74 מורים זכרים.

גורמים רבים משפיעים על נתוני השכר של המורים, בהתאם להעסקתו ותפקידו של המורה בפועל. ביניהם ניתן להזכיר בין היתר את רמת ההשכלה, ממוצע וותק ההוראה, ממוצע הוותק לשכר, העסקה בתנאי רפורמה, גיל, גמולי השתלמות, דרגה, גמול חינוך, גמול ריכוז מקצוע והכשרות/שכבה/מעבדה/ביטחון/זהירות בדרכים, גמול כפל תואר, מענק יובל, גמול פיצול, חוזים אישיים ועוד.

שכר המורה גדל בממוצע בכ-2% בכל שנה. קצב גידול השכר בקבוצת המורים הצעירה גבוה יותר מאשר בקבוצה הוותיקה. הרכב קבוצת הגילים 25-34 כולל מורים רבים יותר העובדים בתנאי הרפורמה ומחוייבים בתואר אקדמי.

השוואה של שכר המורים בין נשים וגברים מראה כי שכר המורות גבוה ב 17% בגנים, 1% ביסודי וב - 3% בחטיבת ביניים יותר משכר המורים הגברים בכל שלב חינוך. שיעור המורים הגברים הוא 1% בגנים, 15% ביסודי, 21% בחטיבת הביניים ו-30% בחטיבה העליונה.

שכר המורים נקבע כאמור ממספר רב של פרמטרים. שיעור המורים האקדמאים בחינוך הרשמי (יסודי וחט"ב), עומד על כ- 94%. שיעור המורות האקדמאיות גבוה מאשר המורים האקדמאים. עם זאת, שיעור בעלי תואר MA ומעלה, גבוה יותר בקרב הגברים. גם יחידות גמולי ההשתלמות ודרגות אופק חדש גבוה במקצת באוכלוסיית המורות לעומת המורים. כמו כן, גמול אם מאפשר להשתכר אותה רמת שכר בהיקף עבודה נמוך יותר. לעומת זאת, ממוצע וותק לשכר וממוצע הגיל בקרב הגברים גבוה יותר לעומת הנשים.

השכר בפועל ביחס לשכר הממוצע במשרה מלאה** של בעלי השכלה שלישונית גילאי 25-64 במשק, שנת 2016

מדינה	חינוך קדם יסודי	חינוך יסודי	חטיבת ביניים	חטיבה עליונה
ישראל - שכר בפועל *	0.84	0.88	0.95	0.90
OECD	0.81	0.86	0.91	0.96

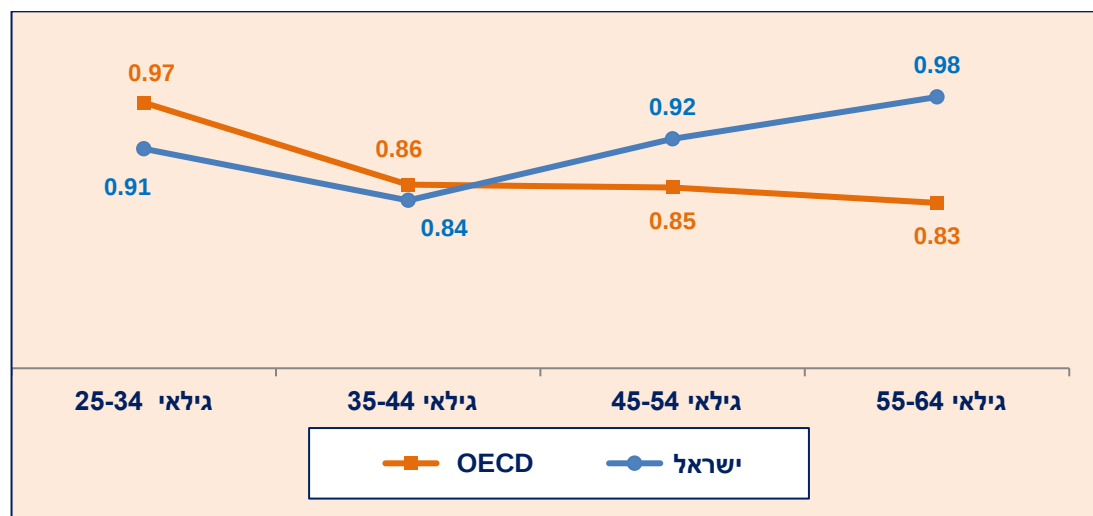
מקור: עיבוד מאגף א' כלכלה וסטטיסטיקה, EAG 2018, Table D3.2b & c, web.

* השכר בפועל למשרה מלאה מחושב על כלל המורים, הן המועסקים בתנאי הרפורמות והן המורים המועסקים במתכונת הישנה.

** משרה מלאה (FTE) מחושבת החל מ - 90% משרה מלאה לפי הגדרות ה-OECD.

השוואת מערכת השכר בכל מדינה, מתאר את כוח הקנייה של המורים ביחס לעובדים מקבילים באותה מדינה. בישראל, בשנת 2016 שכר המורים בפועל ביחס לבעלי תואר מכלל המשק המקומי, גבוה בכל שלבי החינוך, מלבד בחטיבה העליונה, מאשר ממוצע המדינות ה-OECD. במילים אחרות כח הקנייה היחסי של מורה במשרה מלאה בישראל (ללא מורים חט"ע שאינם בעוז לתמורה) גדול יותר מאשר עמיתו ב OECD.

יחס השתכרות מורה בחטיבת הביניים לעומת עמיתו במשק לפי גיל (2016)

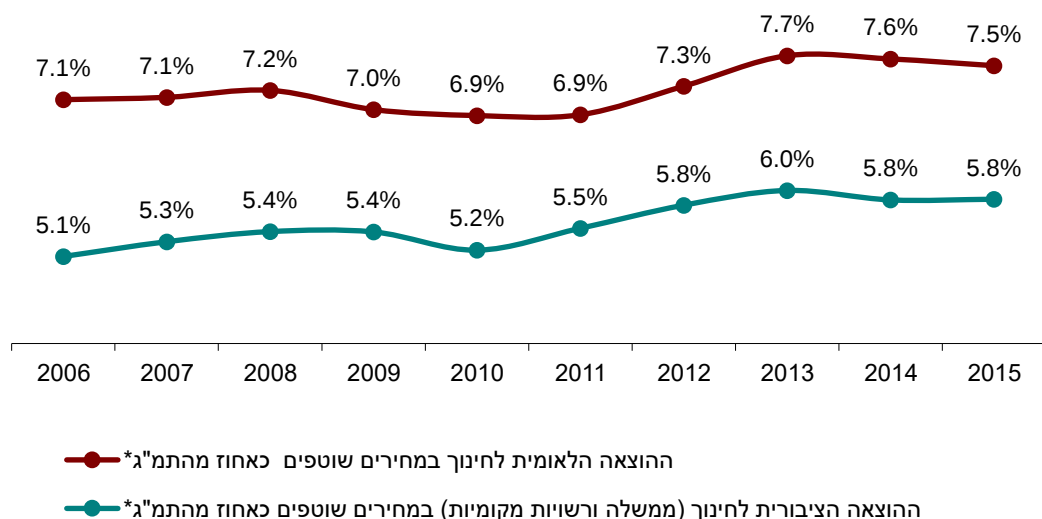
מקור נתונים: פרסום OECD, EAG 2018.

בבחינת השתכרות המורים בישראל ביחס לעובדים במשק עם רמת השכלה שלישונית, ההשוואה בין קבוצות הגיל מראה כי בישראל וב-OECD קיימת ירידה ביחס זה בקבוצת הגיל 35-44 לעומת קבוצת הגיל הקודמת ולאחריה בישראל, עלייה בקבוצות הגיל הבאות. אחד ההסברים לכך הוא כי השכר בפועל באוכלוסייה בקבוצת הגיל 35-44 עולה מהר יותר משכר הממוצע בפועל של מורים בקבוצת גיל זו.

כמו כן, בישראל, היחס בין ממוצע השכר בפועל של מורה במשרה מלאה לשכר הממוצע של בעלי השכלה שלישונית בקבוצות הגיל 25-34 ו-35-44, נמוך בהשוואה לקבוצה זו ב-OECD, כאשר בכל יתר קבוצות הגיל האחרות יחס זה גבוה יותר.

3. ההוצאה הלאומית לחינוך

ההוצאה הלאומית והציבורית לחינוך* כאחוז מהתוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) לפי מגזר מממן

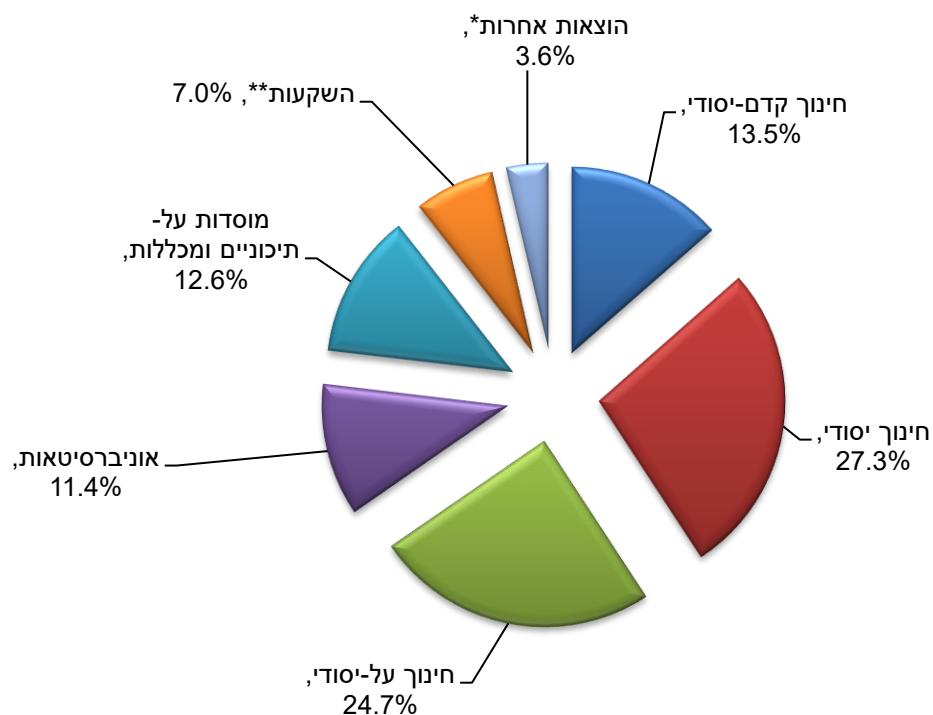

מקור הנתונים: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים - עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

*ההוצאה הלאומית והציבורית (ממשלה ורשויות מקומיות) לחינוך לפי מגזר מממן.

- בשנת 2015 הייתה ההוצאה הלאומית לחינוך כ - 7.5% מהתוצר המקומי הגולמי.
- בשנים 2010 ועד 2015 חל גידול ב - 0.6% בשיעור ההוצאה הלאומית לחינוך כאחוז מהתמ"ג.

התפלגות ההוצאה הלאומית לחינוך לפי שלבי חינוך (2015)

מקור נתונים: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

* הוצאות אחרות: מנהל, ספרי לימוד וצרכי כתיבה שנקנו על ידי משקי הבית.

** השקעות: השקעה בנכסים קבועים, כולל הוצאות להקמת מבנים עבור מוסדות המספקים שרותי חינוך, רכישת ציוד וכלי רכב.

ההוצאה הלאומית לחינוך בשנת 2015 כ-88.1 מיליארד ש"ח. 51.9% מסך כל ההוצאה הלאומית לחינוך הוקצו לחינוך היסודי והעל-יסודי, 13.5% מההוצאה הלאומית לחינוך הוקצו לגני הילדים, 24.0% מכלל ההוצאה הלאומית לחינוך הוקצו לחינוך העל - תיכוני ולהשכלה הגבוהה. למעשה, 81.1% מההוצאה הלאומית לחינוך מבוצעת על ידי המגזר הממשלתי.

השוואת התשומות בחינוך בהשוואה בין-לאומית

המדד המרכזי המשמש את EAG להשוואת הערך הריאלי של תשומות בחינוך (בסך הכול ובממוצע לתלמיד, לפי דרגות חינוך) בין מדינות שונות, הוא ההוצאה הלאומית לחינוך במונחי מטבע מקומי, מתורגמת לדולרים. שער החליפין ש-EAG משתמש בו לצורך התרגום אינו השער המשמש לקניית דולרים בשוק מט"ח (כגון השער היציג), אלא שער PPP (Purchasing Power Parity) המשווה בין שני משקים מבחינת מחירו של סל מוצרים ושירותים נתון. אם סל זה עולה 1,000 ₪ בישראל ו- \$250 בארה"ב, שער החליפין PPP של ישראל מול ארה"ב, הוא 4. בפרק זה שער ה-PPP הוא 3.865 לפי GDP.

הוצאה ממוצעת לתלמיד במוסדות חינוך לפי שלב חינוך, בדולרים *PPP, 2015

	חינוך קדם יסודי	חינוך יסודי	חינוך על יסודי	השכלה שלישונית**
ישראל	5,021	7,971	7,987	11,003
OECD	8,528	8,631	10,010	15,656
היחס ישראל-OECD	59%	92%	80%	70%

מקור: EAG 2018

* PPP (לפי GDP) = 3.8654 ₪

** לא כולל החינוך על תיכוני לא גבוה.

לפי נתוני ה-OECD, התמ"ג הממוצע לנפש במדינות ה-OECD בשנת 2015 עמד על 41,991 PPP לעומת כ- 36,912 PPP בישראל.

בשנה זו, הוציאה ישראל על מוסדות חינוך טרום יסודי, יסודי, על יסודי ועל תיכוני 5.6% מהתמ"ג לעומת 4.3% בממוצע ה-OECD. בין 2014 ל-2015 שיעור זה בישראל גדל מ- 5.1% ל- 5.6% ולא השתנה ב-OECD.

בכל שלבי החינוך ההוצאה לתלמיד בישראל נמוכה מההוצאה הממוצעת ב-OECD כאשר היחס בין ההוצאה הממוצעת לתלמיד במוסדות חינוך בישראל לעומת מוסדות חינוך ב-OECD נע בין 59% בחינוך הקדם יסודי ועד כ-92% בחינוך היסודי. הסיבות העיקריות להוצאה פר תלמיד נמוכה בישראל: שכר המורים נמוך ביחס לממוצע ה-OECD ומספר תלמידים הגבוה בישראל ומכאן, מספר התלמידים הגבוה בכתה, המשפיעים על הוצאה קטנה לתלמיד.

בישראל, בני 6-17 מהווים כ- 20% מהאוכלוסייה בעוד ב-OECD הם מהווים כ-13%. בין השנים 2010 ל-2015 אוכלוסיית בני 6-17 גדלה ב- 8.2% בישראל וירדה ב- 1.0% בממוצע מדינות ה-

OECD כאשר שיעור הגידול בישראל הוא הגבוה בארגון. בתוך כך, גם שיעור הלומדים בישראל גבוה משמעותית מאשר שיעור הלומדים ב – OECD ומהווה 32.8% לעומת 24.1% בממוצע מדינות ה – OECD.

4. ההוצאות הפרטיות והציבוריות במוסדות חינוך

הוצאה ציבורית היא זו הנעשית על ידי הממשלה והרשויות המקומיות, וההוצאה הפרטית מתחלקת בין הוצאות משקי הבית ועמותות.

על פי נתוני הלמ"ס, התמ"ג בישראל בשנים האחרונות עודכן ומציג עליה. בשנת 2015 אחוז ההוצאה בישראל על החינוך היסודי והעל יסודי מהתמ"ג הינו 4.5%. התמ"ג עלה בישראל בין אותן השנים 2014-2015 בכ-5.3%, מ-1,103.5 מיליארד ש"ח ל-1,162.5 מיליארד ש"ח. הלוח הבא מציג את יחס שיעור ההוצאה הפרטית והציבורית על מוסדות החינוך היסודי, העל-יסודי והעל-תיכוני. החלק הפרטי הוא בהגדרה המשלים של החלק הציבורי ל-100%.

יחס שיעור ההוצאה הפרטית והציבורית על מוסדות החינוך* בישראל וב- OECD

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2005	סוג הוצאה
ישראל							
89.6	88.3	90.3	90.3	89.5	92.4	94.3	הוצאה ציבורית
10.4	11.7	9.7	9.7	10.5	7.6	5.7	הוצאה פרטית
ממוצע OECD							
90.4	91.2	91.2	91.2	91.6	92.5	91.7	הוצאה ציבורית
9.6	8.8	8.8	8.8	8.4	7.5	8.3	הוצאה פרטית

מקור נתונים: EAG 2018

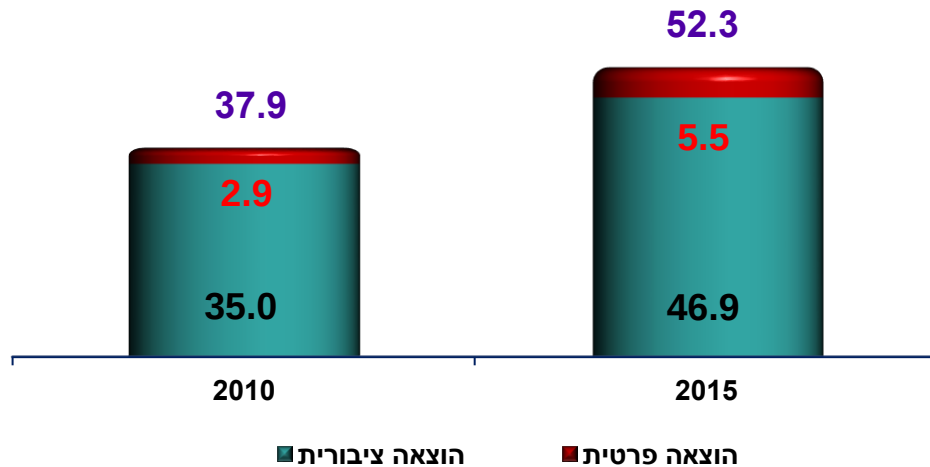
*מוסדות החינוך בשלבי החינוך יסודי, על יסודי ועל תיכוני.

חלק ההוצאה הציבורית בשלבי החינוך יסודי חט"ב וחט"ע מהווה בישראל 89.6% ובמדינות ה-OECD 90.4%. ההוצאות הפרטיות (10.4%) בישראל מתחלקות בין הוצאות משקי הבית (7.4%) והוצאות גופים פרטיים אחרים (3.0%). חלקם של משקי הבית בישראל בהוצאות לחינוך נמוך משיעור ההוצאה הפרטית (7.6%) של משקי בית ב-OECD.

במעבר בין השנים 2013 ו-2014 סך ההוצאות הציבוריות וההוצאות הפרטיות לחינוך גדלו. כאשר באופן יחסי שיעור ההוצאה הפרטית גדל יותר.

בשקלול ההוצאה לחינוך כולל במוסדות להשכלה גבוהה, חלקה של ההוצאה הציבורית במימון ההוצאה לחינוך בישראל עומד על 82% לעומת 83% בממוצע ה-OECD.

ההוצאה הציבורית והפרטית לחינוך יסודי, על-יסודי ועל-תיכוני בישראל (מיליארד ש"ח)

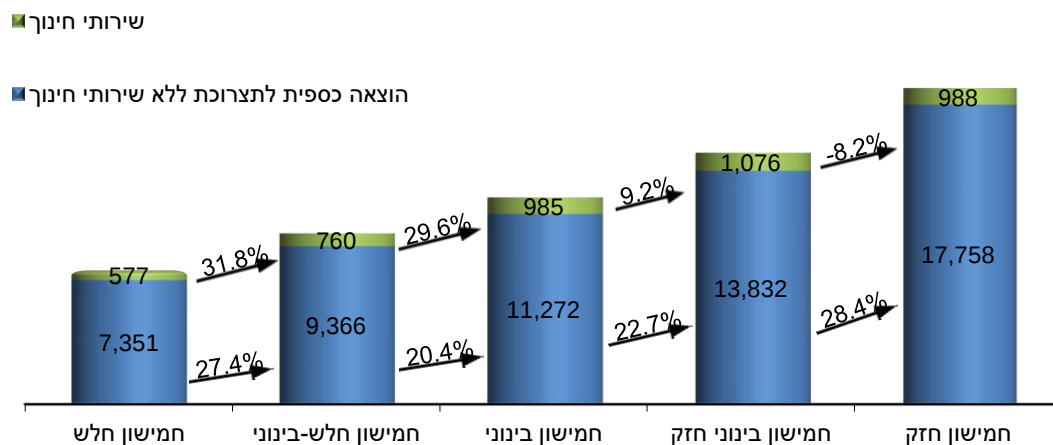

מקור נתונים: עיבוד מאת אגף א' כלכלה וסטטיסטיקה, משרד החינוך, EAG 2018.

בין השנים 2010 ל-2015 גדלה ההוצאה הציבורית לחינוך ב-11.9 מיליארד ש"ח (כ-34% גידול) מ-35 ל-46.9 מיליארד ש"ח. ההוצאה הפרטית גדלה ב-88.5% מ-2.9 מיליארד ש"ח ל-5.5 מיליארד ש"ח.

שיעור ההוצאה הציבורית לחינוך מסך כל ההוצאה לחינוך היסודי העל-יסודי והעל-תיכוני ירד בכ-3.0% מ-92.4% ל-89.6% כתוצאה מגידול בהוצאה הפרטית. זאת בין היתר כתוצאה משינוי בהגדרת העברות משקי הבית לממשלה, לרשויות המקומיות ולמלכ"רים.

אחוז ההוצאה לשירותי חינוך מההוצאה הכספית לתצרוכת משקי הבית לפי חמישוני הכנסה (2016)

מקור נתונים: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שנתון למ"ס וסקר הוצאות משקי הבית 2018

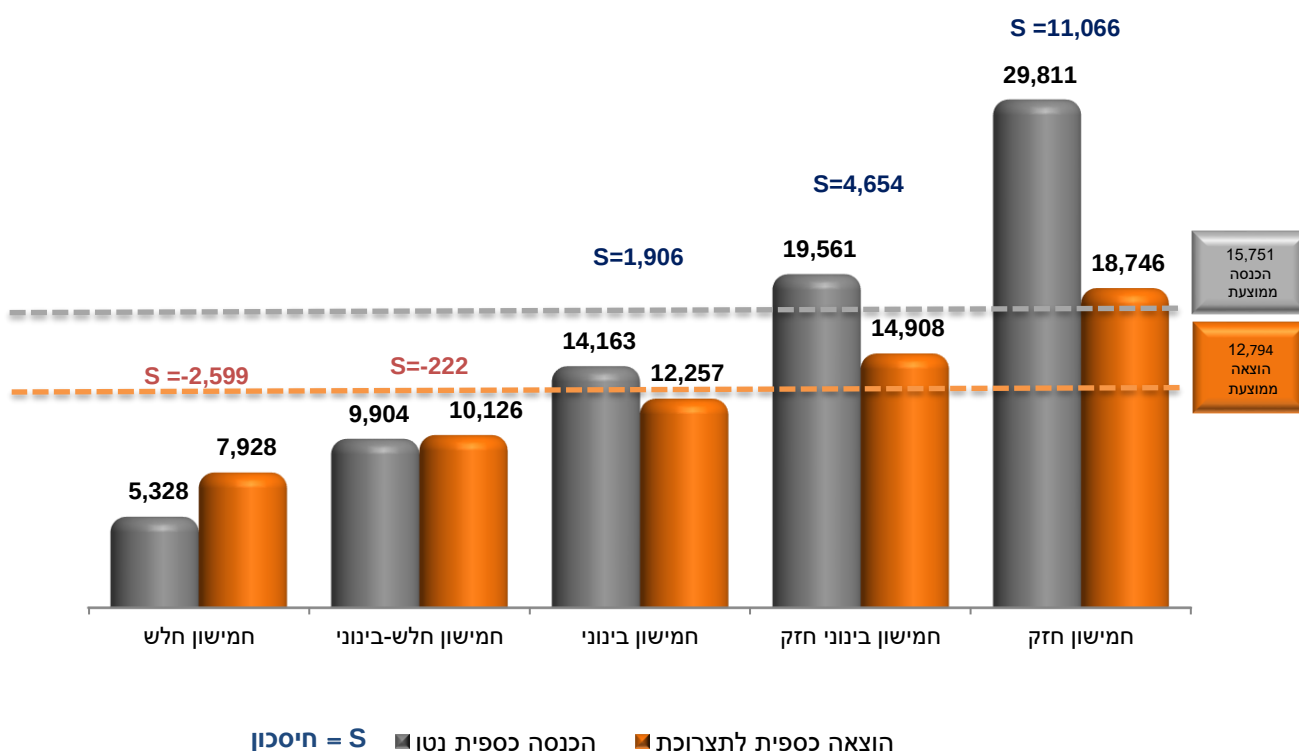
בשנת 2016 הייתה התצרוכת החודשית הכוללת של החמישון החזק (ההכנסה הגבוהה) 18,746 ש"ח - פי 2.4 מהחמישון החלש (ההכנסה הנמוכה) - כאשר ההוצאה לשירותי חינוך בחמישון החלש פחותה ממחצית ההוצאה לחינוך בחמישון העליון.

שיעור ההוצאה לחינוך מתוך סך ההוצאה למשק בית בחמישון החזק נמוך ב-2% לעומת החמישונים האחרים. במילים אחרות החלק היחסי של ההוצאה לחינוך נמוך בחמישון החזק בהשוואה ליתר החמישונים.

שיעור השינוי בהוצאה לחינוך גבוה יותר בין החמישונים החלשים. השינוי פחת עם העלייה בחמישונים.

גם שיעור השינוי בכל ההוצאות ללא שירותי חינוך הלך ופחת בין כל חמישון לחמישון גבוה יותר. ועלה משמעותית בין שתי החמישונים החזקים ביותר. גידול זה הוא הסיבה לשיעור ההוצאה לחינוך נמוך יותר בחמישון העליון.

ההוצאה וההכנסה הכספית נטו למשק בית לפי חמישוני הכנסה (2016)

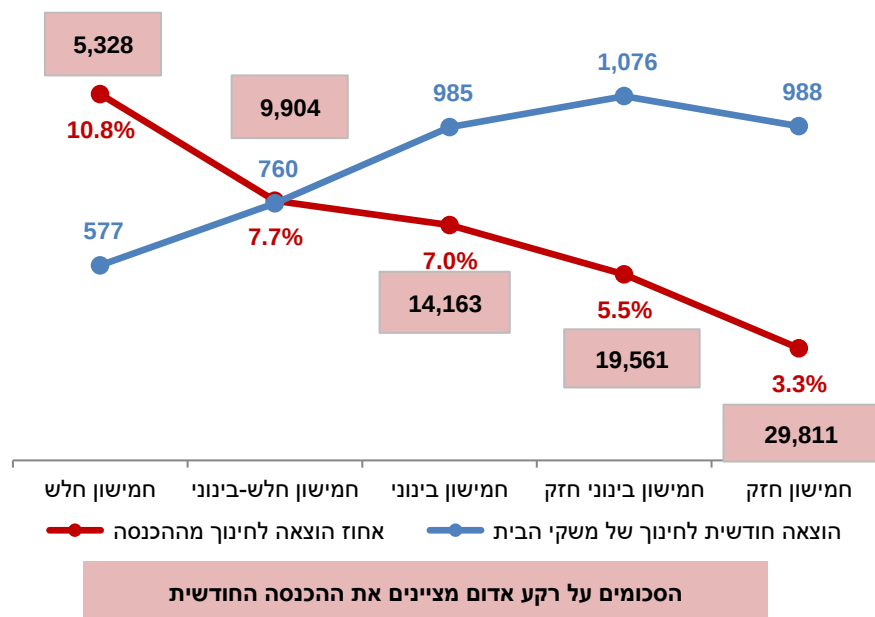

מקור נתונים: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שנתון למ"ס וסקר הוצאות משקי הבית 2017.

רמת ההכנסה בקרב החמישון החברתי כלכלי חזק גבוהה פי 5.6 בקירוב מרמת ההכנסה של החמישון החלש. לעומת זאת, ההוצאה בקרב החמישון החזק גבוהה פי 2.4 מרמת ההוצאה של החמישון החלש.

בשני החמישונים החלשים ביותר ההכנסות הכספיות נמוכות מההוצאות. ככל שהחמישון יותר חזק ההכנסה גדולה, שיעור ההוצאה קטן וההכנסה הפנויה גדלה. ההכנסה הפנויה של החמישון החזק (כ-11,066 ש"ח) גבוהה יותר מההכנסות של החמישון החלש הבינוני.

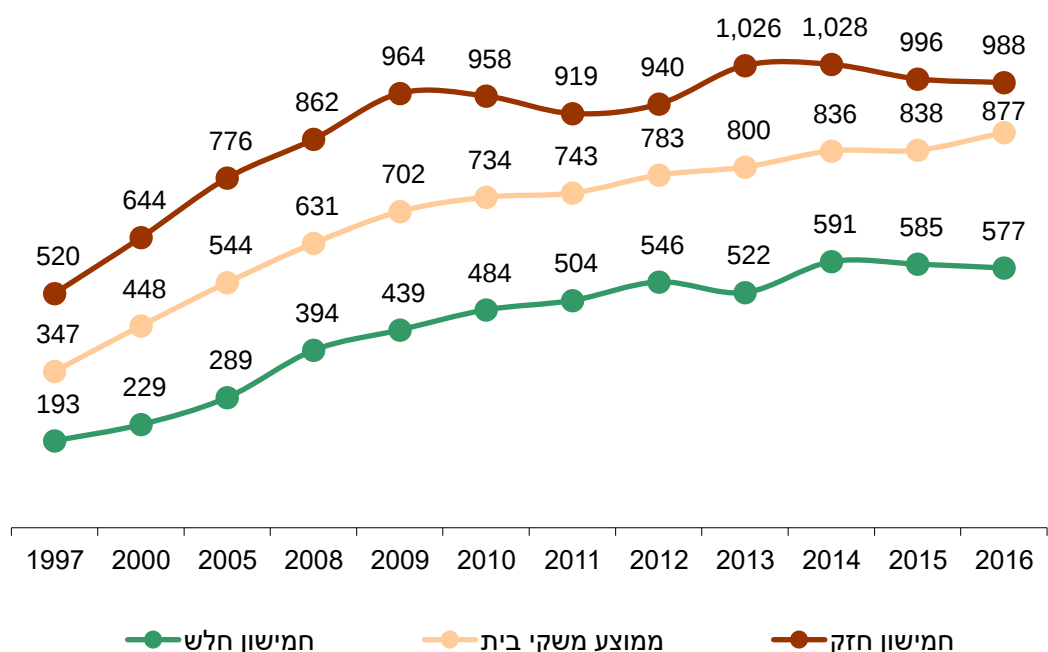
שיעור ההוצאה לחינוך מסך ההכנסה החודשית נטו של משקי הבית לפי חמישוני הכנסה (2016)

מקור נתונים: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שנתון למ"ס וסקר הוצאות משקי הבית 2018.

ההוצאה החודשית לחינוך בש"ח גדלה עם ההכנסה החודשית הכוללת למשק בית לפי חמישונים, למעט ירידה קלה בקרב החמישון החזק. ההוצאה החודשית לחינוך של החמישון החזק שהכנסתו גבוהה הייתה כ-988 ש"ח, דהיינו 71% יותר מההוצאה החודשית לחינוך של החמישון החלש. שיעור ההוצאה לחינוך של החמישון החלש מהווה 10.8% מסך כל הכנסתו הממוצעת. שיעור זה גבוה קרוב כפי 3.3 מאשר שיעור ההוצאה לחינוך של החמישון החזק, העומד על 3.3%.

ההוצאה החודשית לשירותי חינוך של משקי בית לפי שנים (במחירים שוטפים)

מקור נתונים: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; פרסומי סקר הכנסות והוצאות משק הבית לפי שנים נבחרות

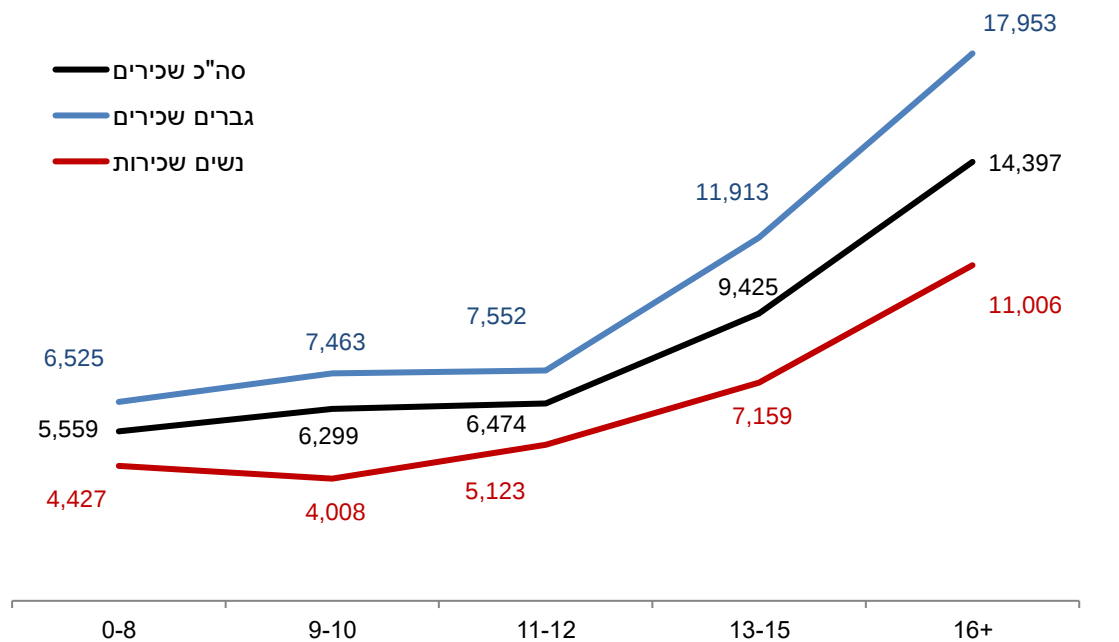
ההוצאה החודשית הממוצעת על שירותי חינוך למשקי בית בשנת 2016 עמדה על 877 ש"ח והיוותה כ- 6.8% מסך ההוצאה החודשית הכוללת למשק בית כ- 12,794 ש"ח. בקרב החמישון החזק 7.7% ובקרב החמישון החלש 4.5%.

החמישון החלש הוציא ב-2016 על שירותי חינוך סכום גבוה רק במעט מההוצאה הנומילי הממוצעת של החמישון העליון ב-1997. עם זאת, משנת 2005, ההוצאה החודשית לשירותי חינוך בקרב חמישון טיפוח חזק עלתה ב- 27%, בעוד ההוצאה בקרב החמישון החלש הכפילה את עצמה. בבחינת סעיפי ההוצאה שירותי החינוך השונים, ההוצאה הגבוהה ביותר היא על מעונות יום, גנים פרטיים ומשפחתונים (כ- 24% מסך ההוצאה לחינוך).

בשנת 2013, החל יישום רפורמת טרכטנברג בגני הילדים. משרד החינוך סבסד תשלומי הורים, מימן צהרונים וספרי לימוד והגדיל את המלגות. כתוצאה מכך, חלה ירידה בהוצאה הפרטית לחינוך בקרב החמישון העליון בעוד החמישון החלש מוציא יותר כסף על חינוך.

בשנת 2015, החמישון החלש הוציא פחות על מעונות יום, פעוטונים ומשפחתונים וחטיבות הביניים והוציא יותר על למידה בחינוך תיכוני ואקדמי, לעומתו, החמישון החזק הוציא פחות על גן חובה, יסודי ובתי ספר על תיכוניים ניכר כי מגמה זו נמשכת גם בשנת 2016.

הכנסת שכירים ברוטו חודשית לפי מין ושנות לימוד (2016)

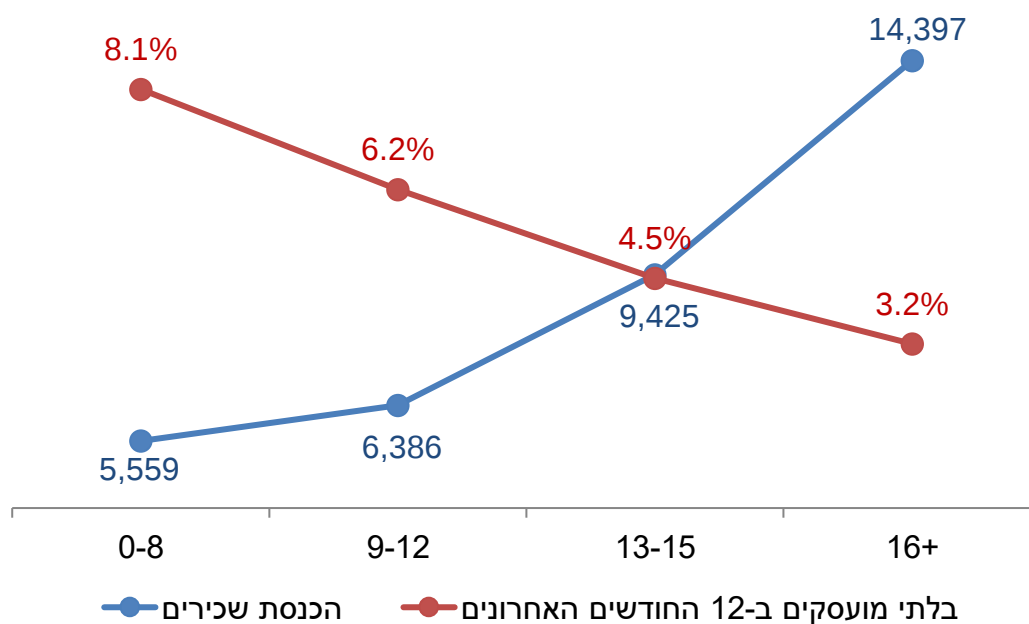
מקור נתונים: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. שנתון למ"ס 2018.

כפי העולה מנתוני הגרף, שכירים משכילים משתכרים יותר, וגברים משתכרים יותר מנשים.

בשנת 2016 ההכנסה החודשית הכוללת של גברים משכילים בעלי 16 שנות לימוד ומעלה הייתה 17,953 ₪ וגבוהה בכ-63% מההכנסה החודשית של נשים בעלי מאפייני השכלה דומים.

הכנסת שכירים בעלי 16 שנות לימוד ומעלה גבוהה פי 2.2 ויותר מהכנסת בעלי השכלה של 12 שנות לימוד בלבד. שכר הגברים גבוה משכר הנשים בכל קבוצת שכר לפי שנות לימוד. הפער נע בין כ-47% בקבוצה 11-12 לכ-66% בקבוצה 13-15. העלייה המשמעותית ביותר בשכר מתחילה עם רכישת השכלה הגבוהה כלומר מ-12 שנות לימוד ומעלה.

הכנסה חודשית ממוצעת לשכיר במשק ושיעור הבלתי מועסקים מכלל האוכלוסייה
לפי שנות לימוד (2016)

מקור נתונים: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתוך לוחות 12.47 ו- 12.23 שנתון למ"ס 2018

עם העלייה ברמת ההשכלה שיעור ההכנסה עולה ושיעור האבטלה יורד. שיעור הבלתי מועסקים בעלי השכלה נמוכה 0-8 (שנות לימוד) גבוה פי - 2.5 מאשר שיעור הבלתי מועסקים בעלי השכלה גבוהה (16 שנות לימוד ומעלה). מנגד, הכנסה החודשית הממוצעת לשכירים בעלי השכלה גבוהה, גבוהה פי - 2.6 לעומת ההכנסה החודשית הממוצעת של בעלי השכלה נמוכה.